

Jani
Suhonen

PÄTKII

**Pidätkö häistä?
Kärsit siis herpesestä!**

Kenellä ihmispolioisella on huonot hiukset, rasvainen iho, noloissa tilanteissa puhkeava huuliherpes ja krooninen hiivatauti? Meidän häät -ohjelman katsojalla, ilmeisesti.

Digitalentimet ovat onnistuneet vieraanuttamaan tv-mainonnasta. Kun televisiosta on tottunut katsomaan vain omat suosikki-ohjelmansa ja nekin ilman mainoskatkoja, oli vieraan ohjelman seuraaminen ihan lähetys-hetkellä kuin hyppy tuntemattomiin vesiin.

Ja mainokset. Niitä uutusuohjelmassa riitti. Niihin tuli myös kiinnitettyä negatiivista huomiota, sillä tavattoman harva niistä oli suunnattu minulle.

Tv-mainosten sijoittelusta sattuma on kaukana. Mainostajat haluavat tutkittua tietoa siitä, millaiset ihmiset katsovat mitään ohjelmaa, jotta jokainen mainoseuro tuottaisi mahdollisimman suuren hyödyn. Hiivatautihoito-lääkemainoksia ei kannata näyttää miehille tai

mainostaa kalliita luksustuotteita köyhille. Jos samaa soveltaa toisin päin, niin voisi sanoa, että "kerro minulle mitä ohjelmia katso, niin minä kerron millaisista vaivoista kärsit".

Ja sen takia voin vain toivottaa voimia ja jaksamista Meidän häät -ohjelmaa katsoville. Kyllä se siitä, vaivaasi on jo tehokkaita lääkkeitä.

**Minä,
lamanruokkija**

Älä ruoki lamaa, osta kotimaista – tai osta edes kotimaiselta kauppialta. Vaan voiko lamantorjunnan nimissäkään heittäytyä tyhmäksi ja kylvää rahaa surutta? Tämän ongelman eteen tuli jouduttua tällä viikolla.

Oma lamantorjuntaselkärankani ei ole kovin vahva, sillä sorruin tekemään – jälleen kerran – dvd-hankinnan ulkomailta. Toisaalta en varmaan ole ainoa, joka tässä tilantees-

sa olisi tehnyt samoin. Vai pitäisikö kaikesta ruveta maksamaan kymmenkertaisia summia vain siksi, että rahat pysyisivät kotimaassa?

En tiedä mitä brittiläiset dvd-kauppiat tekevät toisin kuin suomalaiset, mutta kuluttajana on ihan oikeasti hienoa saada haluamansa levy kolmessa päivässä kotiin kannettuna 1,59 eurolla. Suomesta tilattuna pelkät postikulut olisivat nousseet 5–6 euroon ja halvin kotimainen nettikauppa, joka levyä edes myi, pyysi siitä 12 euroa.

Brittikaupan hinnoilla ei kukaan varmasti rikastu, mutta oli lama ovelta tai ei, niin oma lompakko on lähin.

**Näytä kätesi,
Kim!**

Ulkomaansivuja tekevä työkaveri teki mielenkiintoisen huomion: Pohjois-Korean Kim Jong-Il ei esiinny enää missään ilman käsineitä.

Kimin tarkoin varjeltu salaisuus.

Pitkään julkisuudesta kateissa ollut diktaattori on viime aikoina esiintynyt poikkeukset-

lisen monissa "uutiskuvissa". Ilmeisesti Kimin mahdollisesta kuolemasta liikkuneet arvelut ovat saaneet Pohjois-Korean propagandaväen aktiiviseksi, sillä nyt toimituksiin satelee kuvia suuresta johtajasta tarkastamassa milloin mitään traktori- tai makeistehdasta.

Kaikkia kuvissa Kim patsastelee sama ankeanharmaa takki yllään ja hihtokäsineet tiukasti käsissään. Kimin takana seisoo aina hänen adjutanttinsa samanlainen takki päällä.

Ja Kimhän nimenomaan patsastelee, sillä hän ei koskaan näytä tekevän käsillään mitään. On vain ja möllöttää hanskat kourassa.

Onko Kim todellakin saanut käsiensä toimintaan vaikuttaneen halvauksen, kuten jotkut veikkaavat? Vai onko Kim kuollut ja tilalle on vaihdettu muuten samannäköinen näyttelijä, jonka kädet ovat rumat? Ja miksi jokainen kuva vaikuttaa Photoshopissa kasatulta?

Pohjois-Korean yritys vakuuttaa länsi-Korean hyvästä voinnista herätti enemmän kysymyksiä kuin mihin se pystyi vastaamaan.

**Hyvää
kirvesvartta,
päivää**

Jos tervehdit tuttavaa sanomalla "terve", hän mitä todennäköisimmin vastaa "moi". Jos sanot moi, hän vastaa terve.

Juuri koskaan tervehdittävä ei vastaa tervehdykseen samalla tervehdyksellä, jolla tervehtijä tervehtii. Omituista. Tähän liittyy luultavasti joku luonnonlaki tai perinnöllinen ominaisuus.

Jos sanot päivää, hän sanoo huomenta.

Jos sanot huomenta, hän sanoo moimoi.

Jos sanot moimoi, hän sanoo...

Tämä on aivan sietämätöntä! Ihmiset eivät pääse keskenään yhteisymmärrykseen edes tervehdimisestä! Kuinka tällainen ihmiskunta voi mitenkään vastata ilmastonmuutoksen haasteisiin?

Tähän täytyy olla olemassa jokin tieteellinen selitys.

Luonnontutkija Charles Darwin pani ilmiön merkille tutkimusmatkallaan Etelä-Amerikassa 19. heinäkuuta 1835.

Päiväkirjamerkintä kertoo, että Perussa vietettiin tuolloin itsenäisyyspäivää, jonka juhlemessuun armeijan joukko-osastot toivat lippu-tervehdyksensä. Mutta miten kävikään:

"Te Deum laudamus -hymnin aikana kunkin rykmentin oli määrä kantaa Perun lippua, mutta yksi lipusta olikin musta lippu, jossa oli päällön kuva."

Ei siis edes maan armeijalla ollut tervehdyksistä tietoaakaan. Mikään maa ei kärsi yhtä pahasti anarkiasta kuin Peru, Darwin kommentoi järkyttyneenä.

Myöhemmin hän kirjoitti ongelman teoreettista puolta laajemmin valottavan teoksen *Lajien synty*, jossa hän kuitenkin paljonpuhuvasti välitti mainitsemasta Perun itsenäisyyspäivän viettoa sanallakaan, luultavasti juuri siksi, että maan tapakulttuuri oli niin rempallaan. **

Teoksessaan *Arkielämän psykopatologiaa* sielutieteilijä Sigmund Freud viittaa ohimennen tervehdintatapoihin ja niihin liittyviin muistihäiriöihin, joista sittemmin on ruvettu käyttämään nimitystä "freudilainen lipsahdus".***

Toisaalta fyysikko Albert Einstein lasi jo suppeassa suhteellisuusteoriassaan (1905), että ei kohteliaakaan tervehdys käytännössä mitenkään voi tavoittaa tervehdittävää henkilöä valon nopeutta suuremalla nopeudella, joten ainaakaan ajan puutteesta ei huolimaton, vääränlai-

Kiinalaista uuttavuotta kutsutaan Kiinassa nimellä chunjie, kevätjuhla. Se on kiinalaisten vuoden suurin juhla ja perhetapahtuma, joka vietetään läheisten seurassa. Kiinalainen kalenteri kulkee kuin kierron mukaan, ja tänä vuonna kalenterin vuosi 4707 alkaa tammi-kuun 26. päivä. Samalla vaihtuu hurmaavan rotan vuosi ahkeruutta symboloivaksi häräksi.

Kevätjuhlaa vietetään läheisten seurassa ja sen ajaksi kaikki kiinalaiset pyrkivät kotiseuduilleen. Muutama viikon ajan maan rauta- ja maanteillä matkustaa satoja miljoonia käy matkalippukauppa käy kuumana. Lippuja jonotetaan päiväkausia, sillä kaupungeissa urastaville siirtotöyläisille kevätjuhla on vuoden ainoa mahdollisuus matkustaa kotiseuduilleen.

Suosituin kulkupeli on yhä juna. Tänä vuonna asemat ovat täyttyneet muovisäkkeihin pakattuja omaisuuksiaan raahaavista maalaisista jo viikkoja ennen itse juhlapäivää. Kotiin on päästäv, joten ilman istumapaikkaa jääneet sinnittelevät vaikka seisten koko pitkän matkan ajan.

Kodit valmistellaan juhlaan puunaamalla ne latista kattoon. Vanha vuosi kannetaan roskasäkeissä ulos. Jos rahaa on, hankitaan tilalle uusia vaatteita, kenkiä ja astioita. Uuden alun merkiksi voidaan käydä myös parturissa ja maalata kodin seinät. Tänä vuonna uuden hankkimista hillit-

Chunjie

Säkkikansan vaellus.

KIINAA ALOITTELIJOILLE

nilla oli viime vuonna 400 miljoonaa katsojaa. Joka vuosi oman osansa hauskudesta luovat myös ohjelman heppoinen laatu ja juontajien kömmähdykset.

Viime vuoden galaohjelmassa muistettiin nyt rautatieasemilla tungeksivia rutiköyhiä maalaisia. "Laulu siirtotöyläisille" näytti, kuinka pulleanterveet nuorukaiset heiluttelivat iloisessa rytmisissä vasaroitaan isänmaan puolesta. (HäSa)

Sari Autio

Lahtinen

nen vastaus tervehdykseen voi johtua.****
Tässä kaikki tällä kertaa. Nähdään taas.
Moi.*****

tapio.lahtinen@hameensanomati.fi

*Ks. Charles Darwin: *Beaglen matka* (Helsinki 2008). Samassa yhteydessä Darwin esittää eräitä kiintoisia havaintoja Liman lähikukkuloiden kasvistosta, josta hän erityisesti nostaa esiin kauniit keltaiset liljakasvit, joita kutsutaan nimellä *amancaes*. Ks. ibid. s. 324.

** On merkileppävää, ettei Darwin viittaa lainkaan perulaisten tervehdintatapoihin tässä yhteydessä. Useiden tutkijoiden mielestä syynä on se, ettei hänen tervehdyksiinsä vastattu tai jos vastattiin, vastattiin erilaisella tervehdyksellä. (Vrt. tämän kirjoituksen ed. kpl).

*** Perulaisten – saati suomalaisten – outoja tervehdintatapoja Freud ei käsittele käytännössä lainkaan. "Freudilainen" lipsahdus kenties tänäkin! O tempora, o mores!

**** A. Einstein: *Über die spezielle und die allgemeine Relativitätstheorie* (Valittujen Palojen Kirjalliot 1917). Ks. myös P. Koskimies: *Pupu Tupuna halkaisee atomin* (Riihimäki University Press 1980). Tervehdintäsuhteellisuusteoriaa valottaa kiintoisasti myös egoistikan dosentti T.T.A. Mikkonen teoksessaan *Ettekö Te Tiedä Kuka Minä Olen* (omakustanne) sivuilla 692-18709.

*****Tilanteesta riippuen vaihteellisesti myös heipppa tai näkemien. Jääkää hyvästi. Hasta la vista. Töttöröö, taukit. Ks. myös Matti ja Teppo Ruohonen: *Pidä itsestäsi huolta, jos lähden täältä ennen sua*.

see kuitenkin kasva-va huoli maan talouden tilasta. Tavaroiden ostamisen sijaan moni laittaa juaninsa nyt säästöön.

Talousvaikeuksista huolimatta juhlassa syödään hyvin. Aterialla tarjotaan kalaa, mutta sitä ei kuulu ahmia kokonaan, sillä juhlapöydässä se on vaurauden ja runsauden vertauskuva. Sitten käydään ruokailussa. Vaikka vatsat ovat jo täynnä, syödään puolitäyhin vielä taikinanpyytejä. Seuraavana päivänä vierailaan suvun vanhimpien luona ja annetaan rahalahjoja perheen pienimmille.

Aattoillan ykkösviihteeksi noussut Kiinan keskustelutelevision CCTV:n uuden vuoden galaohjelma. Tanssia, laulua, sketsejä ja propagandaa yhdistelevällä viihdemaratonilla oli viime vuonna 400 miljoonaa katsojaa.

Uuden alun merkiksi voidaan käydä myös parturissa ja maalata kodin seinät. Tänä vuonna uuden hankkimista hillit-

**Kiipeilyseinä rullaa
Riihimäeltä maailmalle**

Neljä vuotta ja 450 000 euroa maksaneella rullaavalla kiipeilyseinällä on vielä matkaa markkinoille.

Riihimäki
Anu Kankaansydän-Lahtinen

Finanssikiirsin kuvittelisi taluttavan valmiille tuotteelle markkinoita raavaavan yrittäjän innon. Neljä vuotta rullaavaa kiipeilyseinää ideasta valmiiksi ClimStation-tuotteeksi kehittänyt **Kaarle Vanamo** kumooa kuvitelmat.

–Tässä vaiheessa riittää, että saamme yhden tai kaksi laitetta myytyä. Pään auki saaminen ja tuotteen hyödyllisyyden todistaminen on yhtä vaikeaa nousukaudella kuin taantumien keskellä. Rahoituksen tai asiakkaiden saaminen on sitkeää työtä, sanoo Kaarle Vanamo.

Vaikka taival on ollut takkuinen, Vanamo ei kadu jo neljä vuotta ja 450 000 euroa maksamaan tullutta urakkaa. Mielissä hahmottuu jo uusia ideoita, joita mies lähtee viemään eteenpäin, kun kiipeilyseinän tulevaisuus on turvattu.

Uuden idean tuotekehitys voi olla lähellä, sillä juuri nyt ClimStation osallistuu Münchenissä ISPO-Winter-messuille, joilla esitellään uusia keksintöjä. Kaarle Vanamo hakee messuilta avautua kansainvälisille markkinoille.

–Vaikka tuote on nyt valmis, koko prosessi on oikeastaan puolivälissä. Tuotannon käynnistäminen edellyttää kysyntää, joten käyttäjien on päästävä kokeilemaan kiipeilyseinää. Jos buumi syntyy, ja liikuntakeskuksissa halutaan käyttää kiipeilyseinää, joutuvat keskuksat vastaamaan asiakkaiden toiveisiin. Keksintö on ollut jo kokeiltavana Suomessa muutamassa paikassa, mutta lyhyet koekäyttöjaksot eivät ole vielä tuottaneet tulosta. Uusi tuote on asiakkaalle riski, sillä kokemuksia on vähän.

–Ilmeisesti on epäilty, ettei laitetta voi käyttää ilman ohjaajan läsnäoloa. Kuitenkin tämän laitteen idea perustuu turvallisuuteen ja pitkälle kehitellyn tietotekniseen automaatioon. Turvallisuuksiriskit on minimoitu.

Suomessa ei suosita suomalaista

Suomessa pidetään yllä käsitystä, että niin kuluttajat kuin yrittäjät suosivat hankinnoissaan suomalaisuutta. Kaarle Vanamo väittää toista kokemuksiensa perusteella. Todellisuudessa suuret kansainväliset brändit ohittavat kotimaiset tuotteet ainakin kuntosalilaitemarkkinoilla.

–Yrittäjät odottavat edullista hintaa ja korkeaa tuottoa, vaikka ne harvoin kulkevatkin käsi kädessä. Suomalainen uutuustuote mielletään helposti kalliiksi riskiksi, kun takana ei ole vuosien kokemusta ja vahvaa yritystä tukemassa markkinoita. Tuntemattomana on vaikea päästä neuvottelupöytään asti, Vanamo sanoo.

Vanamo muistuttaa, että jos markkinat saataisiin auki ClimStationille, toisi tuotteen

Rullaavaa ja kiipeilijän liikkeiden mukaan automaattisesti säätyvää seinämää pitkin pystyy kiipeämään pitkiä matkoja. Automaattikka vaihtaa seinämän kallistusta ja seinämän nopeutta kiipeilyn aikana, esittelee laitteen kehittäjä Kaarle Vanamo.

valmistaminen uusia työpaikkoja kotimaahan.

–Tämä ei kuitenkaan riitä vakuuttamaan markkinoita.

Vaihtoehto on, että mallisuojauksesta ja patentista huolimatta joku ulkomainen valmistaja kopioi idean tai tarjoutuu ostamaan ClimStationin oikeudet Jorjide Games oy:ltä, jonka pääosakas Kaarle Vanamo on.

–Jos esimerkiksi Münchenissä vaikkapa italialainen iso kuntoilaitteiden valmistaja tarjoutuu ostamaan oikeudet tuotteen valmistukseen, totta kai sitä harkittaisiin vakavasti. Ikävä kyllä silloin hyöty karkaa maailmalle ja suomalaiset ostavat tuotteet jälkijunassa Italiasta tai Kiinasta.

Uusi tuote vaatii paljon työtä

Rullaavan kiipeilyseinän kehittä-

ly käynnistyi, kun Kaarle Vanamo hankki vuonna 2003 Yhdysvalloista kiipeilysimulaattorin tuodakseen tuotetta Suomeen. Rullaavia seinä on ollut käytössä jo 1980-luvulta lähtien.

Lähinnä lasten huvipuistokäyttöön tarkoitettu jenkkituote osoittautui kuitenkin liian alkeelliseksi, hankalaksi ja vaikeasti kuljetettavaksi.

–Listan parinkymmentä parannusehdotusta konseptiksi ja lähdin ideoideni kanssa Teknopolikseen hakeutuakseni yrityskeskittämöön. Syntyi liiketoimintasuunnitelma, jonka nojalla Teles myynsi 60 000 euroa tuotekehityslainaa kehitystyöhön.

Yrityskeskittämöstä ei lopulta jäänyt yrittäjälle juuri mitään kateen. Vanamo ohjittiin yhteistyöhön konepajan ja sähkösuunnittelijan kanssa, mutta kummallakaan ei ollut kiipeilyseinän

vaatimaa osaamista.

–Ensimmäisessä vaiheessa kului kahden vuoden aikana 200 000 euroa hukkaan. Toisaalta olisi ihan älytöntä ajatella, että mitään saataisiin synnytyksi ilman oppirahoja ja virheinvestointeja.

Prototyypin rakentaminen alkoi tosimitäessä vasta, kun Kauhajoelta löytyi suhteiden avulla konepaja ja edelleen sähköyrittäjä, joiden kanssa suunnittelu ja toteutus onnistui alusta lähtien.

Tekes on myöntänyt hankkeeseen kaikkiaan noin 300 000 euroa ja loput on hankittu yksityisiltä osakeyhtiöiltä ja maksetaan vasta jälkikäteen. Yrittäjän on pystyttävä hankkimaan pankista

tai yksityisiltä ennakkorahoitus.

–Pankki ei hyväksy Tekesin rahoituspäätöstä vakuudeksi, joten yksityistenpanos on välttämätön. Vanamo itse omistaa osakeyhtiöstä 60 prosenttia ja on sijoittanut 80 000. Yhteensä yhtiösä on neljätoista pienomistajaa. (HäSa)

Olisi ihan älytöntä ajatella, että mitään saataisiin synnytyksi ilman oppirahoja ja virheinvestointeja.